

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 104.

V Ljubljani, v sredo 7. maja 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 6. maja.

Dolenjska železnica in pogozdovanje Krasa.

Poročilo železničnega odseka o zgradbi dolenjske železnice bilo je danes razdeljeno med poslance. Odsek je prav malo in ne bistveno spremenil vladno predlogo ter priporočila zbornici, da naj pritrdi dotičnemu načrtu. Po zagotovitvi podpredsednika barona Chlumceckega pride ta reč v četrtek 8. t. m. na dnevni red večerne seje. Po najnovejši naredbi bodo namreč ta teden dve večerni seji, ena danes in ena v četrtek zvečer, za rešitev nekaterih važnejših predlogov, ki bi jih zbornica rada rešila, ne da bi pretrgala budgetno razpravo. Poročilo o dolenjski železnici je jako natančno in temeljito sestavljeno ter daje najboljši pregled in najboljše pojasnilo o narodno-gospodarskih razmerah na Dolenjskem. Zato pač zasluži, da ga ne prikrivamo slovenskemu občinstvu. V ta namen ga pridenem svojem dopisu. Razun dolenjske železnice bil je danes razdeljen tudi načrt postave, s katero se vsa pisma in pogodbe, ki zadevajo pogozdovanje Krasa na podlagi deželnega zakona Kranjskega z dné 7. maja 1886, dež. zak. št. 32., opreščujejo koleka in pristojbin.

Budgetna razprava.

(18. dan.)

Finančno ministerstvo

je bilo včeraj ob petih popoldne srečno dovršeno in vsi zneski potrjeni po nasvetu budgetnega odseka. Izmed zadnjih govorov omenjam le pritožbo poslanca Pernerstorferja zoper dvorno in državno tiskarno, kateri je oponašal, da zasebnim tiskarnam jemlje zaslužek, da so prostori njeni nezdravi, da jako slabo skrbi za svoje delavce, ki po dnevi in

ponoči nimajo počitka, kar najbolje pričajo stenografski zapisniki državnega zbora, ki so polni tiskarskih pomot itd.

Ravnatelj dvorne tiskarne mu ni dolžen ostal primerne odgovora in je v prvi vrsti zavračal napade zaradi stenografskih zapisnikov, rekši, da si tiskarna prizadeva ustrezati željam poslancev in da ji v dosego tega namena nobena žrtev ni previsoka. Na očitjanje, da so novi goldinarski bankovci slabo izdelani, je odgovarjal, da tega ni kriva tiskarna, ampak da vsa odgovornost zadeva državno finančno ministerstvo in državni tehnični urad. Gledé delavcev rekel je Beck, da pač ne more biti tako slabo za-nje, kakor je trdil Pernerstorfer, ker jih ima 300 zapisanih, ki bi radi prišli v državno tiskarno, pa jih ne more sprejeti. Prostovoljno še noben delavec ni odpovedal službe in tudi to je pomenljivo, da se 1. maja nobeden delavec državne tiskarne ni ganil. Prostori res niso obširni, ali s privolitvijo državnega zbora se zida novo poslopje z lepimi in zdravimi prostori, ki so za gotove namene odločeni in ki izključujejo bojazen, da bi dvorna tiskarna še več dela potegnila ná-se, kakor sedaj; morda bo delo svoje še skrčila, ker se novo poslopje ne bo dalo razširjati.

Trgovsko ministerstvo.

Danes se je pričela razprava o trgovskem ministerstvu. Prvi govornik levičar Gross je govoril o trgovinski politiki in našteval več reči, ki so v tem oziru važne in potrebne. Minister Bacquehem odgovarjal je v obširnem, z veliko pohvalo sprejetem govoru, v katerem je tudi razpravljal trgovinsko politiko in omenjal, da Evropo sedaj ne pretresajo samo socijalistične nevarnosti, ampak da z enako silo tudi trgovske zadeve in razmere trkajo na vrata. Leta 1892 potekó mnoge trgovinske pogodbe, zato te okolščine pač ne more in ne sme spuščati izpred

oči in kaj razodeti, kar bi nam utegnilo pri tej priliki škodovati.

Za ministrom govoril je tržaški poslanec Stalitz o zahtevah tržaških trgovcev, ki bi radi videli, da bi jim država delala loško in turistično železnico. Pol ure je šlo dobro, potem pa mu pade iz uma, kar je hotel še povedati ter se vsede, rekši, da neče več govoriti, ker vidi, da ga zbornica ne mara poslušati. Poslanci so ga začudeno pogledovali, zlasti oni, ki so ga pazljivo poslušali, ali to ga je še bolj zbegalo in tako zdrazilo njegove živce, da res ni bil več zmožen govoriti.

Za njim je Fiegel poprijel besedo in se zlasti znašal nad krošnjarstvom, ki škodo dela domačim kupcem in ljudem. Zato priporočila vladi, naj že skoro to zadevo vravna s primernim zakonom.

Poslanec Plass je govoril o malih obrtnikih v Steyru, ki izdelujejo železno blago, in ki so imeli nekdanj dober zaslužek. Zdaj pa ne morejo več tekmovali z velikimi obrtniki, zato jih priporočila vladi, da jim pride na pomoč. Ker je bil sprejet konec razprave, govorila sta še generalna govornika, baron Kubeck na levi, poljski poslanec Kozlovski pa na desni strani. Za njim je obveljala potreščina za centralno vodstvo v znesku 474.300 gl. (zaklada 4000 gld.) in potreščina za vzdrževanje razstavnih poslopij v c. kr. pratra v znesku 22.930 gl. (zaklada 16.020 gld.).

Dasi je ura že 3/4 in hoče predsednik zaradi večerne seje ob treh skleniti zborovanje, pričela se je vendar razprava ob obrtnih nadzornikih, pri kateri je oglašanih na obeh straneh mnogo govornikov. Ko to sklepam, govori poslanec Kaiser. Potreščina za obrtne nadzornike znaša 117.080 gld., zaklada pa 15.840 gld.

LISTEK.

K izvirku Bistrice.

(Kratek opis, sp. A. M—d.)

Neki nemški profesor je večkrat hvalil mesto Kamnik z laskavim stihom:

Veldes und Stein
Sind Perlen von Krain!

To pa s polnim pravom. Vsakdo, ki je kedaj obiskal planinsko mesto in gledal divno okolico, uveril se je, da tako hvalo povsem zasluži. Na teh tleh raztrosila je priroda toliko krasot in čudes, da se človek uprav s toki sladkih užitkov napaja v njenem naročju. Zato pa je baš ta svet porodil J. Ogrinca, onega nedosežnega slikarja prirodnih obrazov, zato pa tem silnejše leto za letom prihajajo gostje na letovišča, visoki in znameniti gostje, in niti praharna ni jim strašilo, akoprem je strašno mogočnost pojavila že v treh groznih prizorih, dveh pokih in jednom požaru. Na katero-koli stran se ozremo s starega, v sredi mesta stoječega Malega grada, nudi se nam krasen pogled. Na jedno stran odpira se zelena, prostrana ravnina, na drugo lahna, temno-porastena pogorja, na nasprotni strani prijazen cveten kotlič z belimi vasmí, na severno stran ogromni in veličastni vrhovi kamniških planin. Tako bi res smeli primerjati Kamnik z nekakim vsesvetom, ker se nam od onod odstirajo planote in pogorja, prazna, a vsled razsežnosti zanimiva ravnica, s pri-

jaznimi seli potresene trate, deroča reka Bistrica, živi potoki, temni lesovi, ozke soteske, gradovi, razvaline, vse, vse... V zadnjih letih pa je vzlasti zaslužil izlet k izvirku Bistrice mej mnogimi, raznovrstnimi izleti, ki se smehljajo od vseh plati.

Zanimal bi kratek opis tega izleta vsestransko domačine, da čujó o svojem rodnem kraju, vse one, ki so že občestvovali tega izleta, da jim oživi spomine, neznance, da ne opusté v solnčnih dneh tega oddihljeja ter se preselé v rezko-svež zrak planin. Vrh tega je pa to izlet, ki ne odstre svojih krasot in radosti stoprv potem, ko so se potniki v znoju svojega obraza trapili pod žarkim solncem, kakeršnih izletov izobiljujemo, no izlet, ki več podaje, nego zahteva, več plača, nego se zasluži, več vpliva, kot si človek baš otovrej misli. Vse to je učinilo, da so se v lepih dneh gorkega poletja trume za trumami vrstile skozi romantično podolje reke Bistrice k izviru. Na vsem potu ni pojava — izimši slap in prirodni most — ki bi človeka nenadno osupil, hipno prišel na zemljo, ki bi z divjim, nepričakovanim in veličajnim prizorom omamil duba njegovega, in vendar je ta pot toliko priljubljen, toliko zadosté in zabaven. Ménim, da vsled neke sicer naravne, vendar pa visokoumetne vzporedbe vseh prirodnih dik. Po velikem pojavu otemni oko, kakor bi prešlo z luči v mrak, in kadar se sree nasiti jednega pogleda, je nevzprejemljivo drugim, dasi še lepim.

Ta izlet pa igrajoč v blagodejni menjavi spe naprej v mnogolični jednoličnosti, raznovrstni jednakičnosti, spe od stopinje do stopinje vedno lepši, vedno milši, vse v blagem razmerju, v lahnih prehodih. Tod ti plava pogled odprt v dolino strugino, v zeleno predgorje in sinje planine, a vstopiš mej belo bukovje, zaleskeče se ti tisočkrat razdeljen žarek na gladkih peresih, zatrepeče, zasepeče... obdá te gošča, žarki popolnoma izginejo, lahen vetrič šumlja nad teboj in ti boža lica, pojenjava, onemlja in skrivnostna tišina nastane. — —

Pot vodi strogo ob obalah Bistrice in se polahko v neutrudljivih klancih dviga in vzvišuje nad reko. Vedno bolj pojemljejo kliki pastirjev in oglarjev, ki ob vodi na prostranejših brežnih tratih pasó in ogljuje žgó, vedno bolj onemlja tudi šum skočnih bistriških valov, in tako res stopaš iz mesta kot iz svetá, skoz pogorja kot predvorje, na planine — vsaj niže — kot v svetišče prirode. Kadar stopiš iz loz in senčnih gajev zopet v svobodno solčno luč, tedaj se diviš bujno žizni prirodni krog sebe. Na levi in na desni, počez in pošev vse cvrči in siče, šumi in vzletava, vse se premiče, vse dehti.

Ves ta okraj nazivlje se po reki Bistrica, kot posest kamniške mestne korporacije z daljnjimi gozdovi, tratami, kočami, globelmi. To zasebno last podarila je cesarica Marija Terezija sto in enoinšedemdesetim meščanom, kojih potomci so še sedaj jedini opravičeni lastniki in uživajo iz ogromne po-

Kdo je vzrok prepiru?

II.

Kaj je bistvo kranjskega klerikalstva? Svojim čitateljem podamo le odlomek grotno bedastega članka iz glasila naših prosvetljencev, ki se glasi:

„Zakaj pa ni te jedinstvi? Zato ne, ker vsi kranjski Slovenci v narodnih vprašanjih ne stojimo na golem narodnem stališču; zato ne, ker kranjska duhovščina tudi narodno polje smatra za svoje katoliško-cerkveno in hoče na njem tako izključljivo merodajna biti, kakor v verskih rečeh. Tako je že dolgo, samo s tem razločkom, da je prejšnji čas bil le majhen del te duhovščine tak, sedaj pa je začela ta narodna cerkvenost v naši duhovščini prevladovati in na vso moč kričati. Kakor je v cerkvi strogo ločen „klerus“ od „lajškega“ elementa, moralo bi po najnovejši paroli biti isto ločenje tudi v narodu kot takem: samo tisti naj bi bil pravi narodnjak, kdor je vsprejet v ta narodni „klerus“; ostali pa ne smejo priti do veljave. Kakor je v cerkveni organizaciji ustanovljeno, da „klerus“ odločuje in zapoveduje, „lajik“ pa mora brezpogojno pokoren biti in povelja izvrševati, tako hoče tudi ta duhovščina, da v narodni politiki ona vlada s pomočjo klerikalnih posvetnjakov, ostali pa, ki niso klerikalni, da morajo slepo se uklanjati in niti dotakniti se narodove uprave.“

Jasno je, da posvetna inteligenca tega ne more trpeti, kajti konečno je gotovo, da je v prvi vrsti ona izobrazena in poklicana v to, da politikuje, upravlja narodove javne zadeve. Sosebno se ne more trpeti, da bi ti najnovejši klerikalni usurpatorji s svojo cerkveno prenapetostjo hujskali javno mnenje proti jednemu ali drugemu narodnemu delavcu.

Tukaj se je člankar „Narodov“ malo oddahnil, odložil raskavo svoje pero, obrisal s čela si pot in štel, koliko vrstic je že napisal o neizobraženih klerikalnih usurpatorjih, kateri posvetni slovenski inteligenci „prebrskajo jetra in obist in vse temne pičice razmažejo v neizbrisen madež.“

Človek, ki pozna te naše velmože in čita proizvode njihove divje in zmedene domišljije v njihovem glasilu, dvomiti mora o tem, ali so gospodje skrajno zlobni, ali pa jim ni vse v redu v glavi.

Torej kaj moremo sklepati samo iz teh gori navedenih „Narodovih“ izpovedanj?

Vzrok prepira je ta, da posvetna inteligenca — in ti so gg.: dr. Ivan Tavčar, Ivan Hribar, dr. Danilo Majaron, Ivan Železnikar in Dr. Hribar — je v prvi vrsti izobrazena in poklicana v to, da politikuje in upravlja narodove javne zadeve. Ko bi bil člankar zapisal, da upravlja „Narodno Tiskarno“ in banko „Slavijo“, zadel bil bi pravo; tako pa je odkril le golo ošabnost in častihlepje.

Ker torej klerikalni usurpatorji tega ne morejo trpeti, da bi ž njimi pometali, zato nastal je prepir.

sesti nemalo, prejemljajoč iz nje vsako leto skoro zastoj vsa drva. Dve napravi, koji je stavila umetna roka, omenim naj še tu, semenski vrt namreč in mestno zavetišče. Semenski vrt vzgaja iz drevesnih semen rasti za svojo rabo in za prodajo. Krasna snaga, uzoren red, bujna in živa rast, nešteto čisto posamičnih gredic, ki obsejajo razne rastlinice za nasajanje, skratka vsa naprava tvori celó na nevesčaka vabljiv vtisek. Smelo trdim, da takih naprav sredi proste in samotne ravnice odičenih obilo z vsemi svojstvi, ki se zahtevajo od semenskih vrtov, nima mnogo naša dežela. Vse to priznavajo vedno in vedno gostje-potniki, strokovnjaki in nestrokovnjaki in celó prostemu človeku izviije se nehoté osupel vzklik ob toli umetno in vestno gojenem vrtu. Naprava dela ponos in čast korporaciji, posestnici, a proslavlja tudi svojega početnika in stvaritelja gosp. Rudolfa Fazana, moža temeljito nabrazenega, premarljivega gozdarja, ki neprestano še deluje v prospeh Bistrici, ki je in ostane vzor delovatelja na svojem mestu. Druga naprava je, kakor omenjeno, mestna hiša ob izvirku, oddaljena od semenskega vrta uro hodá. Pet postelj za prenočišče, stanica za obed in južino z vso namizno pripravo, prostrana kuhinja in pod ostrejšem mrva za ležišča večjemu broju, vse to olajšuje potnikom dotične potrebe. Poslopje je leseno, ukusno izdelano in vsakemu odprto. (Konec sledi.)

Gospodje „Narodovci“, to smo Vam že dolgo zatrjevali, da v politiki in upravi narodovih javnih zadev ne delamo razločka med stanoji: „Dolžan ni samo, kar velela mu stán, — kar more, to mož je storiti dolžan.“ Zato nismo in nikoli ne bomo pustili, da bi kaka petorica, — in ko bi bili vsi po dvakrat doktorji, — v svojih zakotjih delala načrte prihodnji slovenski politiki ter brezpogojno narekavala vsej Sloveniji svoje strankarske in osebne želje kot izraz slovenskega naroda. Poznamo Vas bolje, nego si mislite; a strahu nimamo pred Vami nobenega, če tudi nam pretite s poleni, imenujete nas „gade“, „jezuitsko stranko“, ter pretite s pikantnostmi itd. Gospóda, le na dan z Vašo nesramnostjo, da bode vsaj spoznal ves vnanji slovenski svet Vašo omiko, dostojnost in luč. Takih sredstev se niti Leon Taxil ni posluževal proti infamnemu klerikalizmu.

Ker so le imenovani gospodje rojeni politiki, ne morejo nikogar trpeti, ki jim stvarno in mirno ugovarja. Kričé in vpijejo tako dolgo, da ga oplašé in odženó kakor vrabca z dvorišča. To je istina, v teh mislih in naklepih živé, v tem so jedini, da so sami poklicani rešeniki naroda slovenskega, in takorekoč obžalujejo, da niso prej zagledali luči sveta, ker slovenski rod bili bi že od Adrije do Mure, od Kolpe do Turskih planin obdali s kitajskim zidom proti tujcem, rešili zadujo ped slovenske zemlje in srcu Slovenije odprli krasno palačo slovenskega vseučilišča.

Važno bi bilo in zanimivo, izvedeti znamenja pravega poklica za politiko po „Narodovem“ navodilu; pa ti znaki so še tajni, svet jih ne pozná, ker jih „Narodovci“ nočejo izdati iz svoje skromnosti. Upamo, da „Slovenski Narod“ in „Brus“ vendarle povesta znake političnega poklica. Poznali bi tudi radi zavod, kjer se vzgajajo slovenski rojeni politiki. Doslej nismo zasledili družega, nego pisarni g. dr. Ivana Tavčarja, banke „Slavije“ in vredništvo „Slovenskega Naroda“. Tu bivajo modrice slovenskega slovstva, vednosti in znanosti. Ker pa te doslej še ne utemeljene trditve noče priznati niti vsa Ljubljana, niti zavedni slovenski narodnjaki sploh, nastal je prepir.

Zanimivo je brati teoretične razprave, s katerimi skušajo podpreti svoj „poklic“. Vso Slovenijo razdelé na dva dela; na jedni strani je „golo narodno polje“, na drugi pa „katoliško-cerkveno“. To je najnovejša narodna geometrija. Člankar „Narodov“ nam ne obriše natančnih mejá teh dveh parcel, temveč le dostavi, da so duhovniki merodajni na „katoliško-cerkvenem polji“, a to svojo merodajnost hočejo raztegniti tudi na „golo narodno polje“.

Tu je skrito pravo liberalno načelo: „Divide et impera!“ Cerkev se mora ločiti od države, duhovščina od posvetnjakov. Duhovniki naj izpovedujejo, pokopavajo, bolnike tolažijo itd., vse drugo polje je njim zaprto. Vsak resen politik mora vedeti, da je katoliška cerkev zavrgla to načelo, in za katoliške Slovence je to vprašanje rešeno, stvar je končana. Kolikorkrat bodo „Narodovci“ pogreli to bedastočo, vedno bomo odgovarjali: „Quod non“, ker to načelo je krivo, za nas Slovence naravnost pogubno. (Dalje sledi.)

Govor poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dné 17. aprila.

(Dalje.)

Sedaj pa hočem izpregovoriti, kako naj bi se napravil narodni mir v južnih deželah. Prav po analogiji češke sprave bi se gotovo ne dal doseči, ker liberalni italijanski in nemški mogotci bi se tu gotovo ne ravuali po vzgledu slovanske večine na Češkem. (Poslanec Vošnjak: Žal, da ne!)

Nastane vprašanje: Kaj more storiti vlada? Ona more ondu veliko storiti, a vendar ne vsega. Po sedanji metodi, po poti naredeb narodnega miru ne bode mogla osigurati. Na ta način utegne narodni boj pač nekoliko ublažiti, a odstraniti ga ne more. V njeni moči je na pr., da odstrani nepovoljnega namestnika, okrajnega glavarja, uradnike, ki ne umejo dovolj deželnih jezikov ter jih zamenja z drugimi boljšimi. Tudi odpravi lahkó ravnatelje in profesorje, ki domače prebivalstvo zaničujejo, prezirajo in žalijo, kateri z otroci v šoli pravično ne postopajo. Sploh ima večkrat priložnost blagovoljno skrbeti za izvajanje narodne enakopravnosti v uradu, šoli in javnem življenji. Posebna njena dolžnost je, da razveljavi protipostavne sklepe in ukaze samoupravnih zastopov, da se ozira na pri-

tožbe, ki ji prihajajo v tem oziru, in jim opomore. Žalibog, da tega ne stori. Tako psovajo katoški in tržaški Slovenci že več let za slovenske ljudske šole, a žal, brezuspešno.

Slovenski poslanci so že večkrat zahtevali od vzvišenosti gospoda naučnega ministra, da razveljavi zloglasni ponemčevalni ukaz štajerskega deželnega šolskega sveta, a sedaj tudi zamaš. Slog je pa vsekako slabo, da bi se izvajanje državnih zakonov prepuščalo sami vladi. Tu primanjkuje čisto dobre volje, časih tudi previdnosti, vstrajnosti in poguma. Še se večkrat dogaja, da se najmanjši korak, katerega stori vlada sémtertje v prid kakemu slovenskemu narodu, razkriči za Bog vé kako koncesijo, kot vspeh tajnega pogajanja ali sovražnega barantanja.

Pri tem so take koncesije večkrat le drobtine, ki onega, kateri prejme, prej užalijo, kakor razveselé. Slovani čutimo se navadno ob tacihi prilikah ponižane, razžaljene in razdražene, če se nam po dolgem odlašnji za milost vrže kaj, kar nam tiče po vsej pravici. Pri tem pa razdražijo take koncesije Nemce. Na ta način ne bo vlada nikdar dosegla narodnega miru. Po mojem mnenji je za to le jedno sredstvo, namreč to, da se član XIX. državnega osnovnega zakona izvede v svojem zmislu po državnem zakonu. To moje prepričanje se opira na ta-le pretehtavanja: 1. Član XIX. je skupno delo Nemcev in Slovanov. Najplemenitejši sinovi, najodličnejši politiki obeh narodov so sodelovali pri sestavi tega člana.

Dosledno bi bilo, da bi oboji tudi v tej visoki zbornici po skupnem delu sklenili potrebno izvršitev tega zakona. 2. Krona je s svojim pritrdjenjem temu članu dala tako važnost in nedotakljivost, kakeršno nahajamo le pri sloveči pragmatični sankciji. 3. Član XIX. bode vsem narodom te državne polovice prinesel zaželeni mir, če se bo izvel v svojem zmislu. Le to bi pregnalo oni strah, kateri še vznemirja narodnosti zaradi njihovega obstanka. Ta član priznava posamične narode kot juridične osebe, kot moralno skupino brez ozira na obstoječe deželne meje, v imenu države priznava enakopravnost vsem v deželi navadnim jezikom v šoli, uradu in javnem življenji, zahteva po onih deželah, kjer se govori več jezikov, takih učilnic, da se bode vsak narod lahkó potrebno izobrazil. Konečno priznava vsakemu narodu nežaljivo pravo za varstvo in gojenje svoje narodnosti. Pa še tako slovesno zagotovljena pravica narodu nič ne koristi, dokler nimamo zakonito opravičenega izvršilnega organa. To storiti se je opustilo in zatorej je član XIX. do današnjega dné le na papirji in neizveden.

Rajše so skušali naredbenim potom vsebino člana XIX. izbrisati, da, skušalo se je vsebino tega člana s tem omajati, da bi se proglasila nemščina za državni in službeni jezik.

Radi tega imamo namesto narodnega miru narodni prepir in boj. Da se odstranijo narodna nasprotja, treba je, da se za vsak narod ustvari poseben organ, kateri bi imel pravico, v njegovem imenu varovati to nežaljivo pravo in ga v resnici izvajati brez ozira na narodne meje, vzlasti v šolskih zadevah. Ta se mora dati samoupravi vsakega naroda. Potem še-le bomo imeli narodno in pravo ljudsko šolo, katere ne bode mogel zlorabiti za raznarodovanje noben drug narod, nobeno tuje šolsko društvo, katero dobiva denar celó iz Prusije. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. maja.

Notranje dežele.

Razpor med Poljaki in Rusini. Dozdaj je bilo v navadi, da so se Poljaki in Rusini v Bukovini pri volitvah družili nasproti drugim narodnim strankam. Pri prihodnjih volitvah v državni zbor pa se ne bodo več bratsko družili in sicer so provzročili ta razpor rusinski zaupni možje na kongresu, ki se je vršil preteklega meseca. Tako namreč poroča rusinski list „Bukovina“. Sklenilo se je bilo namreč, da se hočejo postaviti Rusini na svoje noge, ter ne potrebujejo nikake pomoči od nikogar. Poljski listi pišejo o tem sklepu rusinskih zaupnih mož, kakor o nasprotovanji proti Poljakom, da namreč nameravajo Rusini tudi Poljakom odreči svojo pomoč. Tako se je razširil razpor med Poljaki in Rusini iz Galicije še v Bukovino.

Vpliv Mladočehov na Moravskem. Kakor na Češkem, deluje češko-radikalna stranka na Moravskem mej drugim tudi proti katoliški cerkvi. List ruskega razkolništva na Moravskem, „Velehrad“,

je bil že popolnoma onemogel, in da ni preminil, za to je skrbel njegov glavni podpornik, nek brnski odvetnik.

Vnanje države.

Bolgarija. Iz Sofije se poroča dne 4. maja mej drugim: Dne 30. p. m. dogodilo se je nekaj v našem mestu, ki neprijetno razsvetljava razmere med tukajšnjo policijo in meščanstvom. Že več let je bil v našem glavnem mestu policijski komisar Krotev, oseba, katere se je občinstvo močno balo. V službenem delovanju se je kazal to-li surovega, da se je vsem pristudil. Rabil je pri preiskavah vse mogoče psovke in „nagajko“ (bič). Njegovo obnašanje je bilo neprestrašeno in zato so ga njegovi predstojniki radi imeli ter nazivali le „vrli dečko“. Preteklo sredo sta se sprla v tobačni prodajalnici dva moža, in policija je morala poseči vmes. Prodajalec je bil Rus, kupec pa Bolgar. Prvi je izpeljal kupca iz prodajalnice ter mu poudarjal, da ne sme v prodajalnico tujega podložnika brez spremstva dotičnega konzula. Policaji so naznanili to svojemu komisarju. Ko pride ta sam na lice mesta, našel je vrata v prodajalnico zaprta. Ruski prodajalec je pa bil še notri, a vrat ni hotel več odpreti, dasiravno je hotel komisar s silo vdreti v prodajalnico. Rus mu je zapretel z orožjem, če pride brez konzula siloma v prodajalnico. Krotev se ni zmenil za opomine, prodiral s silo v prodajalnico in v tem trenutku zvrnil se — mrtev na tla. Potem še-le je prišel nemški konzulski tajnik, pod čegar varstvo so izročeni ruski podložniki v Sofiji. Na to je Rus svojevolično odprl vrata in se izročil sodišču.

Rim. Generalno predsedništvo katoliškim kongresom za Italijo objavlja poziv „katolikom to in onstran gorā in morjā“, v katerem opominja, da bo 19. dne februarja meseca 1893. l. 50 let, odkar je bil sv. Oče papež Leon XIII. za škofa posvečen. Nadejati se je, da skažejo katoliki celega sveta svoje spoštovanje in ljubezen do sv. očeta, kakor so jo skazali ob slavnostnem mašniškem jubileji splošno čaščenega papeža. Tudi onda naj se zberō otroci velike katoliške družine v duhu ali osebno okoli onega, kateri je njih oče, pastir, učitelj, svetlik miru in pravice v noči zemeljskega potovanja in kažipot v večno življenje. — „Osservatore Romano“ objavlja pisanje sv. Očeta papeža Leona XIII., pisano dr. Filipu Krementzu, nadškofu kolonijskemu, v katerem naroča sv. oče, naj se sporoči pismo tudi drugim nemškim škofom, da bodo delovali za socialno vprašanje in katoliški misijon v nemško-afriških pokrajinah v zmislu, kateri se omenja v pismu papeževem.

Italija. Te dni praznovala se je v Rimu slovesnost v spomin in čast republikancu Avreliju Saffiju. Kakih pet tisoč udov demokratskih in republikanskih društev je spremljalo doprsko podobo omenjenega republikanca preko korze na Kapitol, kjer jo je sprejel župan na čelu ministerskemu in mestnemu svetu ter postavil na častno mesto. Moštvo mestne policije in požarna bramba je bila v dvorni uniformi. Da se ne bi kalil javni mir in motil red, doposlala je vlada vrhu množčevilne policije več batalijonov pešcev. Posebno zavarovani ste bili poslopji obeh avstrijsko-ogerskih poslanikov. Kakor pri vsaki najmanjši priložnosti, dajali so državljani „avite coltore“ tudi zdaj dušek svojem neznosnemu srdu proti naši Avstriji. Ko je šel spreved mimo omenjenih poslopj, obrnili so zastavonosci prapore na glavo ter izgovarjali zasramovalne in zaničevalne besede. Kakor znano, bil je Aurelio Saffi l. 1849. z Mazzinijem in Armelliniem, očetom sedanjega rimskega župana v imenovanem triumviratu. Saffi je bil do svojega zadnjega dne nasprotnik sv. cerkvi in vladi. — Kakor se poroča listom, namerava italijanska vlada posoditi Meneliku, kralju etijopskemu, 4 milijone lir. Kako slabo pristuje tako posojilo Italiji, katera ima toli žalostne finančne razmere! Da pa vkljub temu postavlja dragocene spomenike svojim ljubljencem in posoja milijone drugim državam, ni drugega nego bahanje, katero jo dostojno smeši pred vso Evropo.

Francija. Pri pariških občinskih volitvah so boulangisti popolnoma propali pri drugi volitvi. Ne dá se več dvomiti, da je boulangizem odigral za zdaj svojo ulogo v Franciji. Pa tudi če bi Boulanger povrnil se na Francosko (kakor baje namerava), da bi z osebnim nastopom pred državnim sodiščem spravil spet svojo reč na dnevni red, izvestno ne bi bilo mu ljudstvo toli naklonjeno, kakor nekdanj. Hudo se je motil, ko je mislil, da sta njegova oseba in program njegov provzročila volitve. Boulangistovska propaganda je životarila le ob nezadovoljnosti republikancev s političnim zapravljenim gospodarstvom, a sedaj propada, kakor kaže sedanji položaj parlamentarizma. V Franciji ne misli nihče več, da bi se zmenil za Boulangerja in njegovo državno modrost. Ali bo pa to zmerom tako ostalo, nočemo razpravljati. Odvisno bode izvestno, če bo zbornica razumela tudi v prihodnje, ogibati se napak svoje prednice. Če bo zašla na prejšnjo pot zapravljivega strankarskega gospodarstva, imela bode lahko v boulangistih zopet svojega nasprotnika. — Pri ožjih volitvah v pariški občinski svet izvoljenih je namreč 52 republikancev, 6 konservativcev in en sam boulangist.

Portugal. Kakor se poroča listom iz Londona, govori se tam, da pride major Serpa Pinto v angleško glavno mesto, kjer se baje namerava vdeležiti

poravnave angleške in portugalske vlade. Če tudi je imenovani afriški preiskovalec provzročil napete odnose med Anglijo in Portugalom, vendar se čuje v angleških diplomatskih krogih, da bode njegova vdeležba pri imenovanih poravnava vsekakor prvi srečni korak za sporazumenje obeh držav.

Izvirni dopisi.

Iz Celovca, 4. maja. (Narodni napredek.) Kako je slovensko ljudstvo na Koroškem že probujeno, dokazal je 17. april, ko smo imeli občni zbor katoliško-političnega društva. Prišlo je okoli 150 kmetov iz vseh dolin, in to ni mala reč, če se pomisli, kako daleč je v Celovec iz Zilske, Kanalske ali Mižiške doline. Naše narodno gibanje se od kranjskega v tem nekoliko razlikuje, da je vse bolj demokratično. Ne dela se veliko razločka med stanovi, pošten kmet je ravno tako čislán, kakor duhovnik ali uradnik. Čeravno je prišlo k zboru mnogo odličnih duhovnikov, vendar so bili le trije duhovniki v odbor voljeni, drugi večidel kmečki posestniki. Duhovniki so sami tako želeli, naj se volijo večinoma kmetje, da se ne bo reklo ali mislilo, da hoče duhovščina vse vladati; ona rada prepusti sebi podobno veljavo tudi drugim stanovom, dokler vidi, da se društvo vlada v pravem duhu, da so voljeni odborniki zanesljivi katoličani. Pri nas na Koroškem se kmet nikakor ne potiska v zadnje klopi, on sedi z gospodi pri tisti mizi; to pa kmete veseli, zato se z veseljem vdeležujejo narodnih vesellic in jih dostikrat sami vodijo prav spretno. Tako so v Šmihelu že parkrat kmetje sami napravili glediške predstave in tudi sami prav dobro igrali. Za prepire in tepeže našim kmetom nič ni; toliko rajši pa berejo slovenske knjige in časnike. Na „Mir“ že komaj čakajo. Tudi knjižnice, ki jih je družba sv. Cirila in Metoda semkaj poslala, so se ljudem zelo prikupile; hodijo iz roke v roko. „Koroške bukvice“ nosijo iz ene vasi v drugo; če se eden naroči, bere jih pa sto ali še več. To je seveda slabo za založnika; pa je vendar dobro znamenje, da ljudstvo pouka želi. V tem je tudi „politični katekizem“ dobro došel, ker obsega veliko političnega pouka.

Čeravno pa imamo upanje, da bo slovenska stranka na Koroškem po političnem društvu dobro organizovana, vendar Vam ne morem prerokovati nobenih zmag pri bodočih volitvah za deželni zbor. Razun Velikoveca so povsod slovenski okraji tako pomešani z nemškimi, da so Slovenci v manjšini in ne morejo nič opraviti. Treba bi bilo prenarediti ves volilni red; ko bi se volilni okraji razdelili po narodnih, jezikovnih mejah, potem bi bilo Slovincem še le mogoče spraviti kakih šest poslancev v zbor. Ti bi pa proti 30 ravno tako malo opravili, kakor slovenski poslanci v Gradcu. Naša tiha želja je: Ilirija!

Največ vspeha zna naše politično društvo še imeti, ako v prvi vrsti svojo pozornost obrne na občine, da dobimo narodne zastope po deželi. To bo podlaga nadaljnemu delovanju. Bog pomogi!

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Dne 6. maja 1890.

Župan Grasselli naznani, da je postavni načrt gledé na vodovodno naklado za stolno mesto Ljubljano dobil Najvišje potrjenje.

Deželno predsedstvo je potrdilo in razglasilo nov najemni in selilni red. Odbornik dr. Staré pri tej točki stavi predlog, naj bi mestni magistrat potom finančnega ravnateljstva preskrbel, da se bode plačevanje domarine vredilo po rokih novega najemnega in selilnega reda. Soglasno obvelja.

Deželna vlada naznanja, da je naučno ministerstvo nekoliko premenilo štatut strokovne šole za vezenje. Ta prememba se tiče le uprave in obseza le dostavke starim paragrafom.

G. Karol Pollak, ki je bil meseca decembra od mestnega zastopa izvoljen v upravni svet mestne hranilnice, naznanja pismeno, da se zahvali na tem zaupanju in odlaga ta častni posel.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda zahvaljuje mestni zastop na daru 400 gld.

Kreditni zavod za trgovino in obrt je poslal poročilo za l. 1889.

V imenu pravnega in personalnega odseka poroča odbornik Gogola o rezultatu letošnjih dopolnitvenih volitev za občinski svet.

Župan nato pozdravi novovstopivše in stare zopet izvoljene mestne odbornike. Volitve so bile živahnejše, ker kandidati so se postavljali po po-

sebnih načelih, z raznih stališč. Posledica vsacega boja je, da eden zmaga, drugi podleže, iz česar se poraja mržnja, nasprotje. V interesu občinske blaginje pa želi župan, naj bi se poravnalo nasprotje na korist mestne občine in naj bi mestni zastopniki složno delovali na korist mestne občine. Izstopivšim odbornikom zbor izreče zahvalo na mnogoletnem delovanju.

Pri volitvi podžupana je dobil g. V. Petričič 27, g. dr. vitez Bleiweis 1 glas. Osmič izvoljeni podžupan izreče zahvalo na soglasni izvolitvi, ki mu je v posebno čast, ter obljubi vse svoje moči posvetiti v korist mesta.

Nato se je vršila volitev stalnih osmerih odsekov in dopolnitvene volitve v začasne odseke. Izvoljeni so:

V magistratni odsek: Dr. vitez Bleiweis, Ivan Gogola, Vladimir Hrasky, dr. Stare (19 glasov), dr. Tavčar. Dr. Vinko Gregorič je dobil 8, J. Hribar 1 glas. Načelnik odseku je župan.

V personalni in upravni odsek: Gogola (namestnik), dr. Majaron, Murnik, dr. Staré, dr. Tavčar (načelnik).

V finančni odsek: Benedikt, Gogola, Hribar (namestnik), Knez, Petričič (načelnik), Ravnihar, dr. Staré.

V stavbinski odsek: Hraský (namestnik), Murnik (načelnik), dr. Staré, Tomek, Terček, Velkovrh, vitez Zitterer.

V odsek za uboge: Klein, Ničman, Prosenec, vitez Zitterer, prof. Zupan. Načelnik je župan.

V policijski odsek: dr. vitez Bleiweis (načelnik), dr. Gregorič (namestnik), Kajzel, dr. Majaron, Peterca, Prosenec, Žagar.

V šolski odsek: dr. vitez Bleiweis, dr. Majaron, Povše, župnik Rozman (namestnik), Tomšič, Valentinčič, prof. Zupan (načelnik).

V odsek za olepšavo mesta: Dolenc, dr. Gregorič, Povše (namestnik), Ravnihar (načelnik), Terček, Valentinčič, vit. Zitterer.

V vodovodni odsek sta bila izvoljena Hraský in Petričič; v direktorij vžitninskega zakupa Valentinčič; v odsek za kanalizacijo dr. vitez Bleiweis, Hraský in Hribar; v klavnično ravnateljstvo dr. vitez Bleiweis.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

(Podžupanom mesta ljubljanskega) je bil v sinočnji seji mestnega zastopa izvoljen gosp. Vaso Petričič.

(Strahovita uganjka.) K temu zaglavku s Klanca se nam zvečer dne 6. maja dostavlja: Sinoči sem naznanil, da so včeraj zadeli ob glavo nekega berača. Danes sem zvedel toliko: Isto je blizo svoje hiše tik ceste v koprivji našel neki posestnik, torej ne otroci, kakor se govori. Splošna sodba je pač taka: Ubogi starček je kje v gozdu umrl naravne smrti že pred tedni; sedaj je kakšna zver nesla glavo proti svojemu brlogu, ali potoma jo pustila, ker je blizo poslopja menda se prestrašila zaslišavši katerega človeka. Trupa z obleko še tudi danes niso zasledili. Da bi človeško bitje usmrtilo ubožnega berača, trup zakopalo, a glavo izločilo, kdo bi mogel to trditi? In domače ljudstvo po okolici in širni občini je tako pridno, da razsoden človek ne more niti slutiti na kakšno hudodelstvo. Glava še nocoj v kostenjaku čaka na preiskovalno komisijo. Upamo, da se bo posrečilo rešiti to čudno uganjko.

(„Glasbena Matica“) je vse I. in II. lavorike že razprodala; istej pa vedno dohajajo od raznih pevskih društev naročila za te lavorike, zato se obrača njen odbor do rodoljubov z uljudno prošnjo, da mu izvolijo oni, ki želé I. in II. lavoriko prodati, to naznaniti. Dotični ponudbi naj se pristavi tudi cena, za katero se omenjene lavorike „Glasb. Matici“ prepusté. S tem bi bilo zelo ustrezno raznim novim pevskim društvom, katerim ravno v tej lavoriki se nahajajoče pesmi zelo ugajajo.

(V odseku za delavske zbornice) je nasvetoval poročevalec Šuklje, naj bi vlada predložila novih statističnih podatkov, pododsek pa naj bi prenaredil načrt. Exner je naglašal, da zadnji dogodki zahtevajo hitro rešitev tega vprašanja. Po daljši debati je bil nasvet Šukljejev sprejet.

(Nevarno je zbolel) čast. g. Frančišek Jarc, župnik na Mirni. Priporoča se prijateljem in znancem v molitev.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Litijo in nje okolico bode imela svoj letni zbor v nedeljo.

11. maja t. l., ob 6. uri popoldne v gostilni gosp. L. Treo-ta. Uljudno se vabijo vsi p. n. udje, ki so že in ki še hočejo pristopiti, k obilni vdeležbi.

(Domoljubno gospejno pomočno društvo) za Kranjsko ima jutri dopoldne ob 11. uri redni občni zbor v stanovanju društvene predsednice na Turjaškem trgu št. 5.

(Slaba okrajna cesta.) Poroča se nam: Okrajna cesta skozi vas Spodnje Gameljne, po kateri se vozi mnogo ljubljanskih izletnikov, je že več časa v tako slabem stanju, da je nevarna za ljudi in vprežno živino. Zapiirajo jo nakopičena drva, vozovi in druge stvari, da je večkrat težavno z vozom skozi preriti. Že minolo leto bi se morala cesta popraviti. Naj torej cestni odbor in županstvo potrebno ukrenita.

(Mesto Celovec) hoče dobiti 900.000 gld. posojila. Dotični sklep koroškega deželnege zbora je cesar potrdil.

Narodno gospodarstvo.

Tisa, Krka, Ljublanica.

(Dalje.)

II. Pri Cesarskem grabnu:

1. zemeljska dela	192.000 gld.
2. polaganje kamenja	18.000 "
3. tlaki	54.500 "
4. zravnanje	8.400 "
5. odkup zemljišč	6.700 "
6. grapa z zatvornico	10.200 "
7. nov most v Karlovskem predmestju	34.100 "
8. odporni zidovi	81.000 "
9. predelan Štefanski most	10.000 "
skupaj	1.402.530 gld.
manj	22.530 "
skupaj	1.380.000 gld.

ako ostane most v Karlovskem predmestju.

Ker vendar mislijo ohraniti Karlovski most, ako mu utrdé temelj, pa so še po 10.000 gld. vsteli za šentpeterski most k vojašnici in za most v Štefanjo vas, določili so vse troške na 1.380.000 gld., odštevisi troške za pristranske potoke, in so jih ces. kr. ministerstvu v pretres izročili.

To je bistven posnetek dosedanjih razprav; tako daleč je tedaj ta stvar dozorela. Poglavitno pride sedaj.

Poglejmo še ob kratkem, kolikor smo posneli iz časopisov, kako se je o tej stvari v deželnem zboru govorilo in obravnavalo. V 15. seji dne 21. novembra je poročal poslanec gosp. Povše v imenu združenih odsekov, finančnega in gospodarskega, ter podal zboru sliko bivšega in sedanjega močvirja. Poudarjal je posebno, koliko več je zemlja mimo prej vredna.

Mislím, ko bi kdo iz preteklega stoletja iz groba vstal, ne poznal bi sedanjega močvirja. V preteklem stoletju le ribčem in po nekodí lovčem pristopno, je sedaj, — sevéda, le ob prijaznem vremenu, — lepa, obdelana raván z rodovitnimi nji-

vami in košenicami, na kateri stojé vasi in posamezne hiše in drzé vse križem pota.

Kdo bi se ne veselil tega napredka in blagorval ljudi, ki so se za to delo trudili z umom in dlanom. A žal, da ne moremo s takim zaupanjem v prihodnost gledati; tudi ne, ako se dovrše vsa nasvetovana dela.

Največji optimisti pravijo, da bode sedaj dobro vsaj za kakih petdeset let?! V tem črnogledem dvomu nas potrjuje zgodovina močvirja in za njegovo osušenje dovršena dela, o čemur smo že nekoliko površno govorili, pa še nekaj malega pristavimo. Mislím, da se občinstvo za to vprašanje zanima, ali se bode vsaj zanimalo, kadar pride do plačevanja.

Najslavnejša dōba za močvirje, kolikor smo jih dosihmal doživeli, je bila morda ta dōba, ko so bila izvršena osuševalna dela, začeta leta 1838 pri Cesarskem grabnu. Ko je leta 1845 Ljublanica zopet po Ljubljani pritekla, je bilo obliče močvirja — vzlasti stranskih pritokov — kar spremenjeno. Mali graben, prej pri izlivu v Ljublanico znatna voda, je postal tako ozek in plitev, da si ga lahko preskočil; koliko je Gradašica upadla, lahko se vsak prepriča, ako pogleda globoko strugo in nje nabrežno utrjenje. Da je vrednost zemljišč zeló poskočila, se pač lahko razvidi. Okoličani o barji so si opomogli z obdelovanjem močvirja; le barjani, v Ljubljano prišedši, so z nejevoljo gledali tisto debelo nogo na frančiškanskem mostu, češ, ali niso znali drugače mostu narediti . . ., da sedaj vodo napenja?

Gosp. poročevalec je mislil, da bode mogoče ta most ohraniti. Kdor je videl, kako trdno podlago so mu stavili, bode morda tega mnenja, da bi okoli mostu slobodno poglobili strugo za 1 m, pa bi vendar še zmirom dosti trdno stal.

A vse veselje do močvirja je ogrenil barjanom velikanski nasip za južno železnico preko močvirja mimo Gorice. Zakaj? Vsakdo se lahko prepriča, da že ob navadnem deževju ugleda močvirje na levem bregu Ljublanice; velika voda pa že itak ves pridelek uniči.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 7. maja. V državnem zboru je minister grof Schönborn odgovoril na interpelacijo dr. Riegra zaradi razpisa sodniških mest v Davbi, Srebru in Ustji (Aussig), zaradi mesta sovetniškega tajnika v Mostu (Brüx) in mest sodniških pristavov v Hebu in Liberci brez pogoja znanja češkega jezika. Minister je zatrjeval, da se je postopalo po propisih. Deželno nadsodišče v Pragi je izreklo, da za ta mesta ni potrebno znanje češkega jezika, torej prosilec ni bilo treba tega dokazati. Sploh pa niso bili izključeni oni, ki so zmožni obeh jezikov. Minister je izjavil, da bode stvar preiskoval, ali je v imenovanih krajih potrebno znanje češkega

jezika, ter bode storil v tem oziru svojo dolžnost. Pohvala. Med peticijami jih je bilo šest od dunajskih ženskih društev, da bi smele ženske obiskavati medicinske in modroslovske nauke na vseučiliščih.

Budimpešta, 6. maja. „Pester-Lloyd“ poroča, da bode vlada še v tem zasedanji zbornici predložila postavo o nedeljskem počitku.

Rim, 6. maja. Ministerski svét je sklenil, da senat konča obravnavo o pobožnih vstavanah, potem pa se bode postava zopet predložila zbornici.

Pariz, 7. maja. V Lilju so se sprijele straže z delavci. Dva delavca sta ranjena, sedem zaprtih.

Montreal, 7. maja. Pri včerajšnjem požaru norišnice v Kvebeku je bilo 150 mrtvih, 100 ranjenih.

Umrli so:

5. maja. Jera Papež, delavčeva žena, 65 let, sv. Petra cesta 44, otrpnjenje srca.

6. maja. Jera Ambrož, mestna uboga, 52 let, Karlovska cesta 7, vsled raka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri na 24 ur v mil
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.	730.2	16.0	sl. svzh.	jasno		
6. u. pop.	731.0	19.0	sr. jzpad	del. obláč.	0-00	
9. u. zveč.	732.7	11.8	sl. jzad.	jasno		
Srednja temperatura 15.6° za 3-5° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 40 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	89 " 85 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " -- "
Papirna renta, davka prosta	101 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	946 " -- "
Kreditne akcijs	300 " 25 "
London	118 " 35 "
Srebro	-- " -- "
Francoški napoleond.	9 " 41 "
Cesarski cekini	5 " 57 "
Nemške marke	58 " 05 "

Kdor hoče na Dunaji ob glavnici živeti,
Kdor mora tudi težke komisije opravljati,
Kdor hoče blago kupiti, prodati ali oddati,
Kdor bi rad kupil boljše reči na obroke,
Kdor bi hišno opravo, dragocenosti itd. pod roko rad kupil,
Kdor hoče, da se mu dolžne zahteve iztirjajo, obrne naj se na 12 let obstoječ
komisijski bureau
na Dunaji Mariahilferstrasse 12.
Nakup blaga, ki daje dobiček, in blago v oddelkih na svoj račun. (12-8)

Izjava.

Neosnovano vest, katero sem raztrosil o gosp. Mariji Kopač p. d. Pavšekovi, prekličem in obžalujem.

(1)

Janez Cuzak.

Sargove glicerínove specialitete.

Odkar sta izumila glicerínove specialitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Velicstvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodovine. Te specialitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerínovo milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatlici 65 kr., v deščicah po 3 koške vkupe 90 kr., v škatlici po 3 koške 60 kr.

Medeno glicerínovo milo v zavitku po 3 koške 60 "

Tekoča glicerínovo milo v steklenici 65 "

(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.)

Glicerínova ustna krema v steklenici 50 "

Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gld. 1.—

Toaletno karbol-glicerínovo milo v zavitku po 3 koški 1.20

KALODONT, glicerínova zobna krema po —.35

(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri lekarnarjih Ludoviku Grečelju, Vilji Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkoczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in Antonu Krisperju. (20-9)

OLJNATE BARVE

kositarских пуšicah po pol in jeden kilo priporočá najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.